

PANÍ JARA

Leandra Sold

Paní jara

Obálka © Zuzana Valková, 2023
Vydalo nakladatelství © Canc, 2023

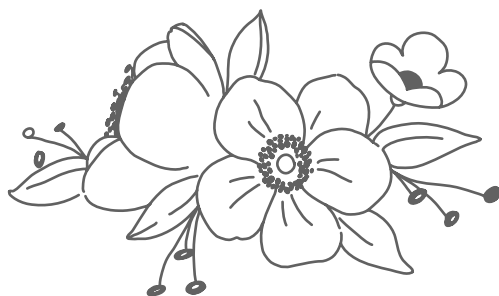
ISBN 978-80-88488-40-8 (PDF)

OBSAH

Příběh o stvoření světa	5
Píseň o spící paní jara	7
Prolog	8
Kapitola 1	16
Kapitola 2	20
Kapitola 3	26
Kapitola 4	33
Kapitola 5	40
Kapitola 6	49
Kapitola 7	58
Kapitola 8	66
Kapitola 9	74
Kapitola 10	80
Kapitola 11	90
Kapitola 12	94
Kapitola 13	99
Kapitola 14	107

Kapitola 15.....	114
Kapitola 16.....	122
Kapitola 17.....	129
Kapitola 18.....	134
Kapitola 19.....	138
Kapitola 20.....	145
Kapitola 21.....	153
Kapitola 22.....	160
Kapitola 23.....	169
Kapitola 24.....	176
Kapitola 25.....	180
Kapitola 26.....	187
Kapitola 27.....	195
Kapitola 28.....	202
Kapitola 29.....	205
Kapitola 30.....	210
Kapitola 31.....	214
Kapitola 32.....	220
Kapitola 33.....	226
Kapitola 34.....	232
Kapitola 35.....	239
Píseň o spící paní jara	244
Kapitola 36.....	245
Kapitola 37.....	252
Kapitola 38.....	256
Epilog.....	263

PŘÍBĚH O STVOŘENÍ SVĚTA

Na samém počátku věků byla jen ona. Matka.

Zrodila se do temnoty a byla jediným světlem, jedinou hvězdou, jediným zdrojem vody a živin na Zemi.

Nejprve stvořila slunce, aby zahřálo její zkřehlé tělo.

Potom květiny, ty ji těšily nesmírnou krásou a vůní.

Později stvořila moře a řeky, aby ji jejich zpěv kolébal k spánku, když potřebovala nabrat nových sil.

A úplně nakonec si vyrvala z těla polovinu srdce. Rozmačkala ji na kaši a smíchala s rozžhaveným magmatem, jež prýštilo z nitra Země. Z té směsi pak uhnětla další tři bohové, aby jí s udržováním rovnováhy světa pomohli.

Prvním byl Svarog, bůh slunce a života.

Druhým byl Veles, bůh země a smrti.

Třetím byl Kostěj, vládce vod a všeho živého.

Netrvalo dlouho a všichni tři se začali o přízeň své vládkyně přetahovat. Jenže její srdce patřilo jedinému. Svarogovi.

I vyňala si z hrudi další část srdce, polovinu zbylé poloviny, a vědoma si nicotné velikosti této části, rozmačkala ji tentokrát do vroucí oceli. Z této směsi uhnětla kovadlinu – Alatyř – a potom nařídila Svarogovi ukout na ní z čisté oceli další nižší bohy a bohyně.

Z jisker, jež mu při tom odlétaly od kovadliny, se po dopadu na zem zrodil člověk.

Z těch, které přistály na kameni, vznikli trpaslíci.

Jiskry, které skončily ve vodě, daly život vodníkům, rusalkám a bludičkám.

Ty, jež stačily zhasnout už ve vzduchu, stály za zrozením dobrých víl, rožanic a čarodějů.

A pokud některá po svém dopadu vzplála, dala život šotkům, čertům a ohnivým skřítkům.

Mokoš si tedy sama ponechala jen čtvrtinu původní moci a i tou později spravedlivě podělila své čtyři dcery.

Moranu, vládkyni zimy.

Vesnu, paní jara.

Živu, královnu léta.

A Jesen, ztracenou princeznu podzimních sychravých dní.

Zatímco Veles se s tímto řešením spokojil a pojal za manželku bohyni měsíce Chors, aby s ní počal tři syny, Kostěj stvořil tvory tak nebezpečné a krvežíznivé, že z nich měla strach i sama Mokoš. A obávala se právem, protože s jejich pomocí ji později unesl a dlouho věznil.

Naštěstí Svarog a Veles spojili své síly, aby ji osvobodili. Kostějovi bylo za trest odňato jeho božské srdce a on sám byl na věky odsouzen k životu v Navu, kde jej pohltil zmar. Veles se tehdy coby vládce smrti stal jeho žalárníkem. To ještě netušil, jak osamělý a nevděčný osud si zvolil. Byl katem bohů a strážcem podsvětí, stal se z něj vyvrhel. Chors jej i se syny opustila. Jeho jedinými společníky se tak stali jeho vězni. Podsvětníci.

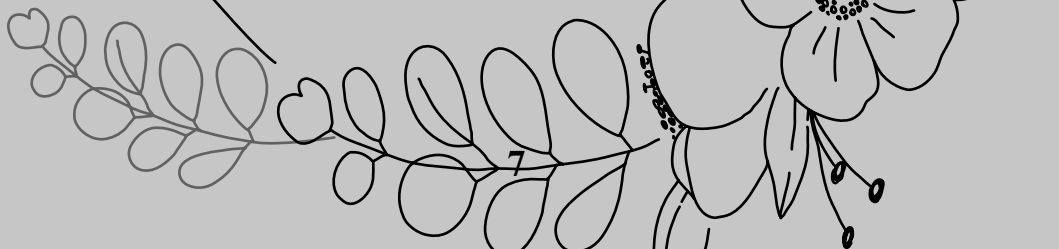

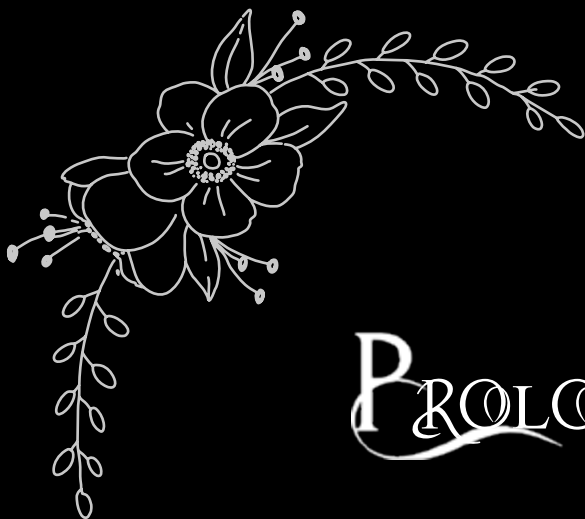
PÍSEŇ O SPÍCÍ PANÍ JARA

**Paní jara nezemřela,
přemohl ji pouze spánek.
V osudu to psáno měla
a čas plyne jako vánek.**

**Ústa tichá, tváře bílé,
srdce ale mrtvé není.
Znovu přijde její chvíle,
čeká ji však dlouhé snění.**

**Kol Bujanu hradby pevné
jako strážci pyšně stojí,
síla dobra i zlo temné
pozbyly zde moci svojí.**

PROLOG

Běžím po louce. Moje nohy, obuté v sandálcích vykládaných třpytivými krystalky, míjejí ve vysoké trávě jedna druhou.

„Ves, počkej na mě přece!“ křičí Živa a blondáté lokny jí přitom poskakují kolem hlavy.

„Tak přidej. Jsi strašný šnek,“ zasmějí se a zvolní krok.

„Ale já na vás čekat nebudu!“ houkne přes rameno Morana.

„Věnečková slavnost už dávno začala. Rodiče nás budou hubovat. A to jenom kvůli tobě a tvému nekonečnému fintění, Ves.“

Vyplážnu na ni jazyk a nechám ji běžet. Zatímco čekám na mladší sestru, upravím si na krku náhrdelník z kopretin.

„Myslíš, že se mu budou líbit?“ zeptám se, když mě Živa konečně dostihne.

„Perunovi?“

Mlčky přikývnu. Už dlouho se snažím, aby si mě všiml, ale zatím mě měl vždycky jen za malou holku. To se ale dneškem změní. Všechno se změní, pomyslím si rozechvěle.

Živa se zamračí. Určitě tuší, co se mi honí hlavou. Má zvláštní schopnost rozpoznat i nevyřčené myšlenky jen z výrazu mé tváře nebo tónu hlasu. Někdy se to hodí, ale většinou mi tím spíš leze krkem. „Rouháš se. Víš přece, co říká matka.“

Protočím oči v sloup. „Nebud' pyšná. Nevzhlížej se sama v sobě. Zrcadlo je jen sklo, za nímž se skrývá temnota a zmar.“ Matka nesnáší i sebemenší projev marnivosti. Je přesvědčená, že nás dovede až za brány Navu, odkud není cesty zpět. Má strach, že se z nás stanou podsvětníci – zlé bytosti, které touží jen po naplnění svých sobeckých potřeb bez ohledu na následky.

„Přesně,“ mlaskne a mrkne na mě jedním okem.

Ušklíbnu se a zavrtím hlavou, když si uvědomím, že moje mladší sestra je o tolik zodpovědnější než já. Těžko říct, jestli ji k tomu vede vrozená láska ke všemu živému, nebo je to spíš matkou, se kterou tráví tolik času. Já s Moranou jsme vždycky měly blíž k otci, zřejmě proto, že s ním sdílíme schopnost vládnout Slunci. Každá po svém dokážeme ovlivnit intenzitu jeho žáru a svítu. Kdyby se jedna z nás rozhodla rozpoutat ohnivé peklo nebo mrazivou noc, stačilo by na to jen pomyslet. A taková noc by se pak stala královnou zmaru. Obě tak můžeme lusknutím prstu zničit nejméně jeden svět a vše, co v něm žije, včetně nás samotných. Je to vzrušující a děsivé zároveň. Živa by však řekla, že to je především *obrovská zodpovědnost*.

„Holky, tak si přece trochu pospěšte. Já tady na vás čekám a vy se zatím vykecáváte,“ křikne na nás Morana. Chytneme se za ruce a běžíme k ní.

Přesně jak starší sestra řekla, se i stalo. Nesnáším, když má Morana pravdu.

Věnečková slavnost už je v plném proudu a naši rodiče, vládci Pravu, Bujanu a Dvorany monstrancí, nám pozdní příchod nezapomenou vytknout. Zatímco Živa pokorně klopí oči k zemi, já musím pevně tisknout rty k sobě, abych zadržela smích, a nerozčílila tak rodiče ještě víc. Uleví se mi, když nás propustí, a sáhnou si na nejbližší podnos pro pampeliškovou medovinu ředěnou ranní rosou.

Louka se hemží všemi roztodivnými tvory, co jich jen v našem světě žije, a každý z nich tančí a raduje se. V uších mi skoro zaléhá pod nápořem vzlyků ušlapané trávy, která trpí pod nohama lesních víl, rusalek, bludiček, vodníků, světloňů, čarovníků i dalších. Jenže, jak říká matka, musím se naučit s takovým darem žít. Stejně jako Živa dokáže rozmlouvat se zvířaty, mohu já komunikovat s rostlinami. Někdy je těžké v hlavě utišit jejich věčné stíženosti a žaly, dnes, v tak výjimečný den, se jimi však nechci trápit. Zhluboka se nadechnu, vypiju svou sklenici až do dna a hned sahám po další ve snaze utopit své božské smysly.

Dnes se chci bavit! Užít si svůj den a nemyslet na povinnosti.

Tahle slavnost není ani zdaleka mou první, a přesto je jedinečná. Výjimečná. Je pořádána pro mě. Pro bohyni jara, která se konečně přehoupla přes práh pomyslné dospělosti. Už nejsem dítě, ale ani se necítím být hotovou ženou. Jsem dívka, která má po několika sklenkách zlatavého nápoje pocit, že jí patří celý svět.

„Zpomal trochu, Vesno. Počkej alespoň do konce zenitového obřadu, než se úplně opiješ!“ napomene mě matka vlídně a bere mi křišťálovou sklenici z rukou. Postaví ji zpět na táč, který jedna z přítomných divoženek obratem odnáší zpět do Slunečního paláce, našeho letního sídla.

„Omlouvám se, maminko. To jen ty hlasy v mé hlavě, nemůžu je utišit,“ odpovím upřímně.

Matka mi položí dlaně na ramena a vřele se na mě usměje. Z jejích hnědých očí, tolik podobných mým, ke mně promlouvá mateřská láska ještě dřív, než znovu otevře ústa a pronese tíše, abych to slyšela jen já: „Ty je ovládneš. Jsí silná a já ti věřím. To proto jsi dostala do vínku právě tento dar.“

Plaše se usměju a pevně ji obejmou. Vždycky ví, co potřebuju slyšet.

Zenitový obřad. Rituál rozkvětu a můj poslední krok k úplné dospělosti začne, jen co slunce vystoupá do svého nejvyššího bodu. Zadívám se k nebi, abych zhodnotila jeho aktuální polohu, a trhaně se nadechnu sotva vteřinu předtím, než lesní roh ohlásí právě onu výjimečnou chvíli. *Mou chvíli.*

Flétny ztichnou a všichni přítomní hosté vytvoří vprostřed louky průchod, na jehož konci stojí na obřadní čedičové skále otec s vavřínovým a trnovým věncem na hlavě, oblečený do slavnostního zlatého hávu. Trní symbolizuje strasti spjaté s vládou a vavřín blahobyt, v němž mají jeho poddaní žít. Svarog rozpřáhne ruce a shlédne dolů k nám.

„Kde je ta, jejíž dospělost právě dnes, v den jarní rovnodennosti, slavíme? Kde je moje dcera?“ promluví hlubokým hlasem a mně vyschne v krku, když jeho zlaté oči najdou mé. Matka, která stojí vedle mě, bere obřadně mou bledou ruku do své a zvedne ji do výše.

„Tady je ta dívka.“

Oči všech přítomných bytostí se upínají ke mně. Ještě nikdy jsem tolik pozorností neměla, do tváří se mi nahrne horkost. Matka se na mě vlídně usměje a vede mě uličkou až pod skálu, kde obě poklekneme.

„Kdo mi přivádí tuto dívku?“ zeptá se otec přesně, jak mu velí tradice.

Maminka vyprostí svou ruku z pevného sevření té mojí a s bradou hrdě vystrčenou vpřed pronese jasným hlasem: „Já, můj pane.“

„Je hlava této dívky připravena přijmout tíhu věnce, který jsi jí uvila?“

Jeho žena pokyne své nimfai, dobré víle v téměř průhledných splývavých šatech, aby jí podala objemnou korunu, uvitou z květů sedmikrásek, bledulí, fialek, žlutých narcisů a šípkových větviček, protože i moje moc a vláda, jakkoliv bude dočasná, s sebou ponese osten zodpovědnosti.

Skloním hlavu a složím si dlaně na stehna. „Jsem připravena, můj pane,“ oznámím a zoufale se snažím, aby se mi přítom nezachvěl hlas.

Matka mi položí nečekaně těžký věnec na hlavu a pokyne, abych vstala.

„Nyní vyslechni svůj osud, Vesno, bohyně jara,“ vezme si slovo znovu otec a mávne na přítomné rožanice, z nichž hned tři, což je

nejvyšší možný počet sudeb, který mohu dostat, vystoupí z davu přítomných stvoření.

První z nich je mladá, oděná až k zemi do lehké třpytivé látky, připomínající čerstvě padlou ranní rosu. Dlouhé široké rukávy se jí při chůzi vinou kolem boků. Zastaví se asi dva kroky přede mnou a zadívá se na mě průzračnými růžovými očima. Potom se nepatrně usměje, zvedne dlaň a foukne mi do vlasů prášek stejné barvy. „Budeš milovat a budeš milovaná. Hluboce, nekonečně a vášnivě.“

Odolám touze se usmát, když si vybavím konkrétní tvář, kterou bych ráda milovala. Jen kdyby ten, komu patří, taky miloval mě.

Za ní se pomalu šourá stařena s křivými zuby, opírá se o hůl, přes hrb má přehozenou hrubou jutovou plachtu a hlasitě funí. Bez ustání se přitom rozhlíží po bytostech kolem, jako by mezi nimi někoho vyhlížela. Několikrát se dokonce úplně zastaví a ohlédne za sebe. Svráštělé rty má nespokojeně stažené do tenké linky, když se konečně zastaví vedle mladé sudičky a rozdrolí mi na hlavu seschlé listí. „Ale budeš sobecká a nevděčná. Zradíš svou lásku, zemřeš a zanecháš po sobě jen zkázu a zmar.“

Mezi hosty se ozve vzrušené šeptání a já málem přestanu dýchat. Nebývá zvykem, aby nejstarší z rožanic pronášela tak krutá slova. To obvykle nechává na svých mladších sestřích, protože žádná z nich nemá tak velkou moc, aby mohla její sudbu úplně odvolat nebo zvrátit.

Neměj strach, paní. Neměj strach. Jsme tu s tebou. S tebou, zaslechnu šepotání pošlapaných stonků trávy. Je to vůbec poprvé, kdy od rostliny slyším cokoli jiného než stížnosti či vzlyky. Do očí se mi nahrnou slzy dojetí z jejich upřímné soustrasti se mnou, jejich královnou.

Zadívám se k třetí a poslední sudičce, po níž ještě před chvilkou nebylo ani vidu. Možná to byla právě ona, koho nejstarší rožanice vyhlížela. Její tvář je pohledná, a přes to, jakou naději v ni teď vkládá celá naše říše včetně mě, až překvapivě klidná. Je mladá, příliš mladá na to, aby mohla sudbu své sestry odvolat. Bude tu svou muset nějak chytře zaonačit, jinak jsem ztracená. Její fialo-

vomodré živé oči vypadají vážně, a jak kráčí ke mně, sametové těžké šaty se jí vlní kolem kotníků. Dlouhé temně černé vlasy jí sahají až po pás. Sáhne do záhybů zvonového rukávu lemovaného zlatou výšivkou a posype mi hlavu růžovými květy divoké třešně.

„Zemřeš, abys mohla znovu povstat mnohem silnější než kdy dřív. A budeš to právě ty, která nás po dlouhé noci vyvede z temnoty, následována svými sestrami.“

„Děkuji, paní,“ vydechnu vděčně a klesnu na kolena, abych jí políbila bosé nohy.

Sudička se ke mně skloní a vytáhne mě do stoje. „Ale to všechno je ještě v tak daleké budoucnosti, že ji jen málokterý z přítomných tvorů sám zažije,“ oznámí a široce se usměje na zaražené hosty. Ti pořád ještě váhají, jak se mají v nastalé neobvyklé situaci zachovat, protože podobně temnou věštbu dosud nikdo z nich nevyšlechl.

„A proto pijme, hodujme a bavme se, dokud můžeme. Oslavme tento den, jako by byl naším posledním,“ vyzve pevným hlasem všechny otec a připije jim pohárem napěněného piva.

Se zatajeným dechem čekám na reakci jeho poddaných. Ozve se hluk, někdo odchází, srdce mi začne splašeně bít na poplach. Takový průběh svého přijetí mezi dospělými jsem tedy nečekala ani v nejhorších nočních můrách. Když se po nekonečně dlouhých minutách čekání do ticha ozve zvuk bubínků a pískal a kdosi mě chytí za ruku, aby mě odtáhl do kola k tanci, překvapeně klopýtnu. Pak si všimnu, že palouk opustili jen lidé a pár čarovníků, a ze srdce mi spadne těžký kámen. Lidé nejsou důležití, nemají žádnou moc. A s čarovnicemi si poradíme. Ještě že je povaha ostatních obyvatel Pravu tak bezstarostná. Potřesu hlavou, až mi objemný věnec málem upadne na zem, a nechám se unášet na vlnách všeobecného veselí.

Směji se a divoce se točím v kole, poskakují v rytmu hudby, dokud se nezačne stmívat a na obloze se mezi hvězdami nerozzáří jasný měsíc v úplňku. Teprve, když už jen stěží popadám dech, se celá uřícená svalím vedle svých sester na zelenou trávu a hlasitě funím.

Vlivem medoviny se svět kolem mě zběsile točí, a já tak skoro nevnímám přísné hluboké hlasy listnatých stromů lemujících louku, které k nám sklánějí své mohutné letité větve a nabádají nás, ať se chováme tišeji, uctivěji.

„Myslím, že ten tvůj vysněný hromotluk už nedorazí,“ poznamená Morana věčně a dlobne mě do boku. Posadím se a přitáhnu si kolena k bradě. Dlouhé stříbřité šaty tkané z pavučin se mi lepí na zpocená záda, ale já na to příliš nedbám.

„Ať si nedorazí! Jsou tu jiní,“ odfrknu si povýšeně a zvednu se z trávníku.

Morana se ušklíbne. „To bych ráda viděla blázna, který by tě po tom dnešním výstupu chtěl.“

Zamračeně se na ni podívám, srdce mi divoce buší a množství vypité medoviny a perlivého vína mému rozpoložení na klidu ani trochu nepřidává. „Co tím myslíš?“

„To, že si nikdo nevybere za družku holku, která ho zradí,“ uchechtne se sestra škodolibě a pohodí dlouhými černými vlasy.

Do tváří se mi nahrne všechna krev. Zatnu ruce v pěst, vztekle vycením zuby a vrhnu se na ni. Morana zavýskne, když jí zlostně začnu rvát černou hřívu, a snaží se mě odstrčit.

„Dost!“ odtrhne nás od sebe drobnýma rukama Živa a rozzlobeně si nás prohlíží. „Jste přece sestry, měly byste jedna druhou bránit, a ne napadat.“

„Tss! Mně to vysvětlovat nemusíš. Mně tedy ne!“ poznamená blazeovaně Morana a hladí si přitom rozčuchané vlasy.

Vztekle se zadívám na mladší sestru. Živa se lítostivě pousměje a pokrčí rameny. Je na její straně, uvědomím si. Vstanu, očistím si šaty umazané od trávy a utíkám pryč. Nevím kam a nijak zvlášť mi na tom vlastně nezáleží, jen to musí být co nejdál od nich. Především od Morany. Nenávidím ji.

Po tvářích mi proudem tečou slzy, už přes ně ani nevidím na cestu. Poslepu se vyhýbám hostům postávajícím v náhodných hloučcích. Nikdo si mě naštěstí nevšimá, všichni se skvěle baví. Vtom do někoho prudce narazím. Vzhlednu a zjistím, že je to člověk oblečený v kožené zbroji a s mečem v ruce. Poplašeně couvnu, když se ze tmy za ním vynoří další ozbrojenci a čarovník

v černém třpytivém hávu. Jeden z těch, kteří po mé věštbě opustili slavnost. *To nevypadá dobře.*

Tráva u mých nohou naléhavě zašeptá: „Uteč!“ Víím, že bych ji měla poslechnout, přesto nejsem schopná jediného pohybu.

„Vběhla nám přímo do náruče,“ ušklíbne se vysoký muž, do něhož jsem vrazila. „Nebudeme muset prolít jedinou kapku krve navíc.“

Jeho temné oči se zlověstně lesknou, když udělá krok vpřed a chytí mě mohutnou rukou pod krkem tak pevně, až téměř nemůžu dýchat. Do očí mi vyhrknou slzy.

„Tak na co čekáš? Zabij ji! Dlouho už ji neudržím. I černá magie má svoje meze,“ naléhá čarovník, který zjevně propadl zmaru. Stisk kolem mého krku zesílí, před očima se mi rozsvěcují hvězdičky a svět se mění v rozmazanou temnou šmouhu. Být člověk, zřejmě už bych byla mrtvá. „Musíš použít ten meč, idiote! Je to bohyně,“ slyším jako z dálky zase hlas čaroděje. „Jedině meč Kostěje ukovaný na Alatyru ji může zabít!“

Sevření krátce a jen velmi lehce povoluje. Před mýma očima se něco rychle mihne. Zaslechnu výkřik, ruka z mého krku úplně zmizí. Podlomí se mi nohy. Cosi zaprská a tmou ozáří jasné bílé světlo, což mě donutí si dlaní přikrýt oči, a pak je najednou ticho.

V nose mě štípe nepříjemný pach spáleného masa. Odkryju si oči a zamrkám, už je zase tma. Útočníci včetně čaroděje leží do jednoho na zemi spálení na uhel, jejich velitel ještě pořád svírá v dlaní zčernalý meč. Z lesa se vynoří vysoká silueta muže.

„Jsi v pořádku?“ zeptá se a dlouhými kroky se nezadržitelně blíží, aby se ke mně sklonil a podal mi ruku. Teprve potom, co se měsíční svit dotkne jeho ostře řezané čelisti, možná až příliš výrazných lícních kostí a špičatého nosu, poznám, kdo je mým zachráncem. Zatajím dech, když se zadívám do stříbřitých zorniček, tolik podobných bouřce, již vládne.

Naprázdko otevřu ústa, ale než stačím promluvit, ozve se ohlušující děsivá rána. Hřmot, který bere dech a otupuje smysly.

Jsem Vesna a dnes mi Perun poprvé pohlédl do očí.

GAPIOLA 1

Sotva se místnost zaplnila senzacechtivými novináři a zvědavými účastníky plesu, konečně nastala chvíle, kdy jsem se mohla psychicky zhroutit se vším všudy. Jako by k tomu jedinému bodu dnešní večer od samého začátku směřoval. Jako by můj pád byl nevyhnutelný.

Všechno se najednou seběhlo až příliš rychle. Nestačila jsem sledovat, kdy mi někdo přehodil přes holá třesoucí se ramena deku ani jak se stalo, že najednou sedím s rodiči, Albertem, tisknoucím si k pohmožděné hlavě ledový obklad, a prezidentem na jediné pohovce v jeho soukromé pracovně.

„Takže, co se stalo?“ uhodí prezident Rákosi na Alberta a zapaluje si přitom cigaretu. Budoucí guvernér Helvétie pokrčí rameny a sykne bolestí. Zřejmě má naražená záda, napadne mě.

„Ambra mě poslala pro Starlett, kterou jsem našel napůl svlečenou a přivázanou k topení.“

„A dál?“ naléhá prezident.

„Já...“ Albert zavrtí hlavou a přitiskne si obklad pevněji k hlavě.

„Nevím. Mám okno. Vzpomínám si jenom na to, že jsem se probudil v kaluži krve a ta hysterická služka začala ječet.“

„Tak se snaž si sakra rychle vzpomenout, protože ta krev patřila guvernérovi. Viš, jaký trest tě čeká za vraždu?“ zasyčí hlava federace rozčileně.

Albert se po mně poplašeně ohlédne. Přitáhnu si deku blíž k tělu a zadívám se stranou. Tolik bych se ho chtěla zastat, ale k čemu by to bylo?

Rákoszi vztekle pochoduje po pokoji a rychle šlukuje cigaretu. „Kdyby u toho aspoň nebyly noviny. Teď máme na krku mezinárodní skandál. Vražda v přímém přenosu. K čertu. Kurva, kurva, kurva.“

Vztekle hodí nedopalek na vysoký koberec a zašlápne jej. Bezděčně se rozhlédnu po místnosti, abych zjistila, že černá skvrna s vypáleným středem je jediná, kterou najdu. Buď tady mění koberce tak často, aby na prezidentův nešvar nikdo nepřišel, nebo je příliš rozčilený na to, aby si uvědomil, co dělá. Hádám, že druhá možnost bude správná.

„A ty?“ Ukáže na mě dlouhým prstem. „Ty si taky nepamatuješ, co se tam stalo?“

„Copak nevidíš, jak je rozrušená? Celá se klepe. Potřebuje ošetřit,“ obejme mě matka ochrannitelsky kolem ramen. Napadne mě, jestli existuje doktor, který by dokázal vyléčit i mou duši, protože tu bolest, ponížení a špínu si s sebou budu vláčet už navždycky.

„Na to ti zatraceně seru, Ruby!“ zařve Rákoszi, až mu od úst létají sliny, a vytahuje ze zlatého pouzdra roztřesenými prsty další cigaretu.

„Řekni pravdu, holčičko,“ požádá mě matka a něžně mi odhrne rozčuchané vlasy z čela.

Pravdu? Potlačím ironické odfrknutí a stojí mě to skoro všechnu zbylou sílu. Pravda je to jediné, co říct nesmím.

Nakonec, jim na ní stejně nijak zvlášť nezáleží. Je jim lhostejná stejně jako já, protože po tom všem, co se dnes stalo, jsem pro ně už jen poškozené zboží. Kus okopaného nábytku. Proleželé kanape plné skvrn, o které nikdo z nich nestojí a s chutí by se ho nenápadně zbavili.

Jen kdyby to ještě šlo.

Jen kdyby neblahá popularita toho dřív oslnivě dokonalého sběratelského kousku nenabyla během několika uplynulých hodin tak monstrózních rozměrů.

Jen kdyby ta poničená a rozbitá pohovka dokázala být stejně jako jiné dívky, vlastně pohovky, dostatečně diskrétní a přizpůsobivá.

Jen kdybych to nebyla právě já. Dcera guvernéra. Jedna z Elity.

Polknu hořkost, která se mi sbírá na jazyku, a otupěle se zadívám do vláken koberce u svých nohou. Ani já o ně nestojím. Můj svět a můj život mohl být úplně jiný, kdyby si mě před lety sami nevybrali.

Kdyby ze mě neudělali jednu z nich.

Před čtrnácti lety...

„Když sluníčko vychází, sedmikláška vstává, načeše si obočí, na motýlky mává.

Když sluníčko zapadá, sedmikláška chšadne, ke spánku se ukládá do postýlky chladné.“

Hladím květ bílé a žluté rostlinky špičkou prstu, a jak zpívám, naklání se v rytmu písničky z jedné strany na druhou.

„Star, je čas,“ ozve se mi za zády hlas macešky a já se neochotně zvednu z trávníku. Očistím si bílé punčocháče i kostkovanou sukýnku a běžím ke dveřím do budovy, která je mým prvním domovem. Maceška hlasitě vzdychne, když se protahuju kolem ní. „Zase jsi celá od trávy.“

Pokřčím rameny. „Když ona se o mě pozád otílá.“

Žena v černobílé uniformě zavrtí hlavou, ale vlídně se přitom usmívá. „Copak se tráva může o někoho otírat? Je to rostlina. Nemá vlastní vůli.“

Nechápavě nakřčím čelo. „Co to znamená, že nemá vlastní vůli?“

Žena se ke mně skloní, vytáhne z kapsy plátěný ubrousek, nasliní ho a snaží se mi otřít obličej ušmudlaný od hlíny. Druhou rukou mě drží za zátylek, abych se nemohla její snaze o nevyžádanou hygienu vyhnout. Moc dobře ví, jak tenhle její zvyk nesnáším. Blééé!

„To znamená, že tráva neví, co dělá. Nemá duši ani mozek.“

„Tak tahle tláva to ví. A duši má taky,“ odseknu a šklebím se odporem, když kapesník znovu nasliní, aby pokračovala v očištění. Jak

může říct, že tráva nemá duši? Prosim, mozek možná, nemám totiž ponětí, co přesně to je, ale o duši mi toho sama tráva už navyprávěla tolik, že ji prostě musí mít. Jak by toho jinak o ní tolik věděla?

Maceška se smutně zasměje, zastrčí si kapesník do kapsy úzké sukně a chytí mě za ruku. „Tyhle tvoje řeči mi budou chybět.“

Chybět? Ale proč?

Vede mě chodbou do nitra domu, přes obývací do jídelny, kde na jedné ze židlí sedí hezká tmavovlasá žena.

„To je ona?“ zeptá se macešky při pohledu na mě a mile se usmívá. Důkladně si ji prohlédnu a málem mi vypadnou oči z důlků, když se postaví a já zjistím, že na sobě má kalhoty.

„Ano, to je naše Star,“ odpoví anglicky maceška a pak, jako by si něco uvědomila, doplní česky: „Naše malá hvězdička.“

„To je v pořádku. Anglicky mluvím dobře,“ přikývne žena a předřepne si tak, aby mi viděla do tváře. „Ahoj, já jsem Stella Nosková. Jsem lékařka a teď tě prohlédnu, abys mohla jít do nového domova.“

Vyplašeně zamrkám a pevně se macešky chytím za nohu. Ona se ke mně skloní a opatrně se z mého sevření vyprostí. „Star, už jsme o tom mluvily. Nemůžeš tady se mnou zůstat navždycky.“

Do očí se mi nahrnou slzy. „Ty mě nemáš láda?“

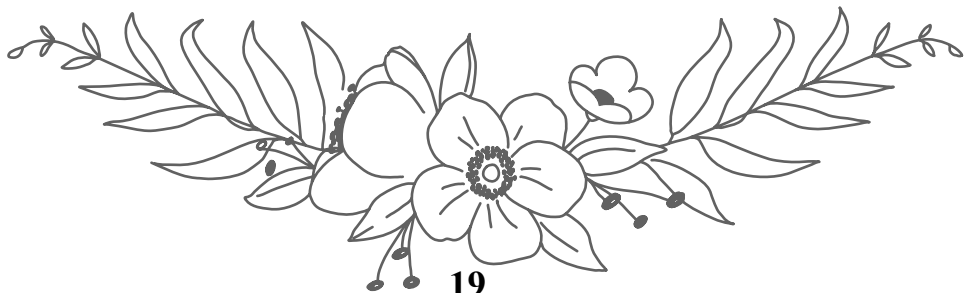
Maceška svěsí ramena a modré oči se jí v hezké tváři nezvykle lesknou. „Jistěže mám, květinko, ale taková jsou pravidla.“

Cítím, jak ve mně všechno vře.

„To jsou tedy pěkně hloupá pravidla!“ prsknu vztekle, založím si ruce na prsou a po tvářích se mi koulí slzy jako hrachy. Maceška se úkosem podívá na lékařku, krátce mě obejmě a odchází pryč.

Doktorka Nosková mi čistým plátěným kapesníkem otře slzy. „Až jednou vyrostěš, můžeš je změnit.“

Primhouřím oči a zatnu zuby. Musím vyrůst opravdu rychle!

GAPIOLA 2

O šest let později

Nevzpomínám si, kdy se mi ten sen zdál poprvé, ale vrací se každou noc. Slova odporivé babice s křivými zuby mi rezonují v uších ještě dlouhé hodiny po probuzení.

... Budeš sobecká a nevděčná. Zemřeš a zanecháš po sobě jen zkázu a zmar...

Nevím, proč mě tak děsí. Vždyť je to jenom hloupý sen. Snad každé dítě v domově trpí nočními můrami. Aby ne! Je toho tolik, z čeho bychom měli mít strach. Vychovatelky, lékaři, my sami. To poslední je nejhorší. Dokážu se docela snadno vyhnout hádce s dospělým, který na mě dohlíží. Bez mrknutí oka lžu o tom, že někdy sotva popadám dech. Ale jen těžko ovlivním, jestli budu dost hezká nebo chytrá. Zatím jsem měla štěstí. O jiných se to říct nedá.

Nejhorší je asi ta samota. Děti je v každém domově spousta, ale sotva si mezi nimi najdu kamarády, přijde další selekce a já zůstanu sama. Tedy skoro sama. Z nějakého nepochopitelného důvodu skončím

vždycky v jedné skupině právě s ní. S dokonalou a vychovatelkami bezpodmínečně zbožňovanou Ambrou. Dlouze se zadívám na její lesklé černé vlasy spletené do dvou copů. Nejraději bych ji za ně vyta-hala, až by ječela jako siréna, ale nemůžu. Zvlášť ne dnes, když se má znovu rozhodovat o mém budoucím životě. Guvernantky se sice tváří, jako že nás jen vyhnaly na hřiště, abychom poznali děti i z jiných domovů, ale já dobře vím, že se chystá další rozřazování. Brzy nám všem, co jsme dnes tady, bude deset let, a to je chvíle, kdy se podle protokolu nehodí, aby se dívky vzdělávaly ve stejném zařízení jako chlapani.

Ti nejšťastnější z nás budou konečně žít se svou vybranou rodinou, odkud budou denně docházet do učení, aby se z nich jednou stali ošetřovatelé nebo řemeslníci. Ti méně šťastní v žádném dalším studiu pokračovat nebudou. Stane se z nich pomocná dělnická síla, což je nej-nížejší možná společenská třída hned po žebrácích a bezdomovcích, ale ani je už v životě nečeká žádné další stěhování nebo třídění. Počinaje zítřkem z nich budou svobodní občané Spojené evropské federace.

Tak to aspoň vnímám já. Vychovatelky by se mnou určitě nesouhlasily.

Moc si toho z Prvního domova, kde jsem od narození do svých čtyř let žila, sice nepamatuji, ale jsem přesvědčená, že už tam nám tvrdili, že nejlepší je dostat se mezi elitu. Nejsem si úplně jistá, co to znamená, ale určitě vím, že dívky a chlapani z elity zůstávají na internátě ze všech společenských skupin nejdéle. A internát, to je vězení pro děti. Pod matrací mám schovanou knížku o dívce, která žije sama jen s koněm a opicí, protože její tatínek je pirát a postrach jižních moří. Našla jsem ji v knihovně ve sklepě, když jsme si hráli na schovávanou. Guvernantky tam skoro vůbec nechodí, protože se bojí myší, ale já ne. Jenže teď už ji nedočtu, protože už se do domova nevrátím. Beztak by mi ji zabavili, protože číst smíme jen doporučenou literaturu. Pipi Dlouhá punčocha na seznamu vhodných knih bohužel chybí.

Stejně je to pitomé pravidlo, že si s sebou smíme do dalšího domova vzít jen jedinou věc. Dokonce i oblečení dostaneme vždycky nové nebo spíš zánovní. Nevzpomínám si, že bych někdy měla uniformu beze skvrn od jídla. Vztekle kopnu do kamínku na kraji hřiště a založím si ruce na prsou. Ať už to dneska dopadne jakkoliv, hlavně, aby to už

bylo to za mnou. Pokud neskončím v jednom pokoji s Ambrou, jsem vítěz. Na druhou stranu, mohla bych jí v noci, až bude spát, ustríhnout copy. Ta představa se mi líbí, neubráním se škodolibému pousmání a hned se cítím o něco líp.

„Dej mi ho, ten je můj!“ slyším za sebou zoufalý hlásek. Otočím se, abych zjistila, že patří malé kučeravé blond dívce, která poskakuje před vytáhlým pihovatým klukem a snaží se mu z rukou vytrhnout plyšového králíčka. „Prosím, vrať mi ho. Dostala jsem ho od svojí macešky,“ škemrá blondýnka dál.

Macešky jsou vychovatelky z Prvního domova. Na rozdíl od guvernanteček se starají nejvýš o dvě až tři děti najednou. Vlastní mít nesmí, aby se mohly plně věnovat svěřencům. Tu svou si vybavuji jen matně, už bych ani nepoznala její tvář, ale stačí letmá vzpomínka na ni, abych v břiše ucítila takové příjemné šimrání. Kdybych měla něco, co by mi ji připomínalo, byla by to jistě ta nejvzácnější věc na světě, kterou bych mohla vlastnit.

Ušklíbnu se. Vykasám si dlouhé rukávy košile k loktům, utáhnu v týle ohon tmavě zlatých vlasů a nakrácím si to přímo před toho pihovatého nádivu.

„Vrať jí to!“ přikážu mu a ruce si zapřu v bok.

Zrzek se zasměje a vyplázne na mě jazyk. „Trhni si.“

Zamračím se. „Říkám ti, vrať jí to.“

Kluk místo odpovědi znovu vyplázne jazyk a celou mě poprská.

Otřu si dlaní tvář, zafuním a se slovy: „Sám sis o to řekl,“ se na něj vrhnu a srazím ho k zemi.

Během několika vteřin se kolem nás utvoří kolečko ostatních dětí, které nás ve rvačce povzbuzují. Kluk je asi o půl hlavy vyšší než já, plyšovou hračku drží pevně v dlani a natahuje ji co nejdál ode mě. Vztekle ho škrábu do kůže a snažím se mu králíka vytrhnout, jenže on mi tlačí hlavu opačným směrem.

„Dej mi ho, nebo toho budeš litovat,“ varuji ho, když si všimnu, že si vůbec nekryje tvář. Kluk hračkou posměšně zamává. Protože zjevně nemá v úmyslu mi ji odevzdat, rozhodnu se změnit strategii a nechám se odstrčit k jeho nohám, které pevně obejmou rukama. Nic nedbám na to, že mám kostkovanou plisovanou sukni vyhrnutou až u pupku. Zapřu se jednou nohou o zem a druhou ho prudce kopnu do pihovatého nosu.

Ozve se křupnutí, a když se kluk schoulí do klubíčka, už stojím na nohou a podávám králíčka malé blondýnce. „Tady ho máš. Je trochu zamazaný od bláta, ale to se vypere.“

Dívka po hračce sáhne, přitiskne ji k hrudníku a upře na mě blankytně modré oči. „Děkuju ti. Odteď budeme ty nejlepší kamarádky na celém světě na věky věků. Platí?“

Ušklíbnu se, utáhnu si povolený ohon a mlčky kývnu.

„Platí. Já jsem Star,“ představím se a podám jí zamazanou ruku. Usměje se a přijme ji.

„Madeleine. Měla by ses umýt. Jinak tě potrestají za to, že ses prala. Pojd', pomůžu ti,“ vyzve mě, a než stačím cokoliv říct, táhne mě za sebou na dívčí záchody, kde mi pomůže s vlasy a v rámci možností i se špinavým oblečením. „Ale ty skvrny od bláta na košili vyprat nepůjdou,“ řekne omluvně, když mi podává skoro mokrou sukni. Pokrčím rameny. „To nevádí. Řeknu, že jsem upadla, a v novém domově stejně dostaneme nové.“

„Co to tady máš?“ zeptá se a rukou se zlehka dotkne vnitřní strany mého zápěstí.

Trhnu sebou a schovám oválnou tmavě růžovou skvrnu o velikosti menší mince pod rukáv košile. *Nikdo o ní nesmí vědět*, kladla mi na srdce lékařka, která si pro mě přišla do Prvního domova, a od té doby tu zvláštní malou značku na zápěstí schovávám. Proč to po mně chtěla, jsem pochopila až o několik let později, když jednu z dívek pro podobné mateřské znaménko vyřadili z programu a ze dne na den musela opustit zdi Domova pro mládež.

„Nic,“ zamumlám a honem si zapínám manžetový knoflíček.

Madeleine se ohlédne ke dveřím, potom se sklóní a stáhne si bílou podkolenku až ke kotníku. „Taky mám takové,“ řekne a ukazuje buclatým prstíkem na růžovou skvrnku na noze.

Vykulím oči a sehnu se blíž. „Vypadá úplně jako to moje.“

Blondýnka vypískne. „Třeba jsme sestry!“

„Pšššt!“ přikryju jí pusu dlaní. „Za to by nás mohli vyloučit,“ zašeptám a ruku zase stáhnu. Její dedukci však nepopřu. I mě to napadlo. Bylo by hezké mít sourozence. I když tajně.

Madeleine se usměje a odhalí řadu bílých zoubků. „Doufám, že budeme v domově spolu.“

„Budeme,“ mrknu na ni, jako kdybych to předem věděla. Ani nevím proč, ale mám pocit, že od chvíle, kdy jsem se kvůli ní poprala, za ni mám zodpovědnost. Jako kdyby to opravdu byla moje mladší sestřička. „Půjdeme?“ chytím ji za ruku a kývnu ke dveřím.

Madeleine souhlasně mrkne a ruku v ruce vyrážíme zpátky na hřiště. Tou dobou už je tam malé pozdvižení, protože tomu klukovi nepřestává z nosu crčet červená.

„S kým ses pral? Kdo ti to udělal?“ křičí na něj vychovatelka, zatímco mu u nosu drží promáčený kapesník.

Chlapec cosi zahuhlá a já mám v tu chvíli srdce až v krku. Za tohle mě určitě vyloučí z programu a pošlou do slumu, kde se budu potloukat páchnoucími ulicemi, dokud neumřu hladem a žízni.

Tou dobou už se žene i další vychovatelka se zásobou čistých kapesníků. „Doktor už je na cestě. Kdo mu to udělal?“

V tu chvíli se pohledy všech dětí upnou ke mně a já čekám, kdy na mě někdo ukáže prstem. Nic takového se ale nestane. Vychovatelka, která drží chlapce na klíně, sáhne po kapesníku a pokrčí rameny. „Tvrdí, že upadl.“

S Madeleine se po sobě podíváme. Všechny děti věděly, co by se stalo, kdybychom se poprali a někdo nás u toho chytil, včetně toho kluka. Vtom se přizene doktor s ošetřovatelkami. Naloží ho na vozík a zmizí uvnitř internátu spolu s jednou z vychovatelek. Po jejich odchodu nastane nezvyklé ticho. Všichni viděli, jak byl bledý, když ho odváželi, ale nikdo neměl odvahu se zeptat, jestli bude v pořádku.

Madeleine se ke mně přitiskne a pohladí mě po tváři. „Určitě se uzdraví.“

Chabě se na ni usměju a zatvářím se, jako že jí věřím.

O několik hodin později už máme jasno v tom, že do domova pro dívky pojedeme spolu. Selektce pro nás tentokrát dopadla dobře, ačkoli, jak se to vezme. Zatímco my budeme ještě nejméně další čtyři roky pořád zavřené mezi knihami a vysokými zdmi, ostatní děti půjdou do učení k vybraným rodinám. Dostanou vlastní nové oblečení, které asi

nebude tak hezké jako jednou to naše, protože budou z nižší společenské vrstvy, ale mohou konečně začít žít a dýchat. Už nikdy se nebudou muset nikam stěhovat, dokud si nenajdou partnera, se kterým jednou společně přijmou vlastní dítě z programu. Představuju si, že za těmi vysokými zdmi čeká zástup maminek a tatínek jen pro nás a všichni jsou připraveni nás milovat stejně jako macešky z Prvního domova.

Děti teď už sedí na zahradě připravené ve skupinkách podle toho, kam zamíří. S Madeleine, Ambrou a Sofiíu jsme jediné čtyři dívky, které budou pokračovat ve studiu na gymnázium ve Vídni. Kousek od nás postává na trávníku hlouček pěti chlapců, kterým byl vybrán stejný osud jako nám, jen na chlapecké škole. Na opačné straně zahrady jsou potom všichni ostatní, až na toho chlapce s rozbitým nosem.

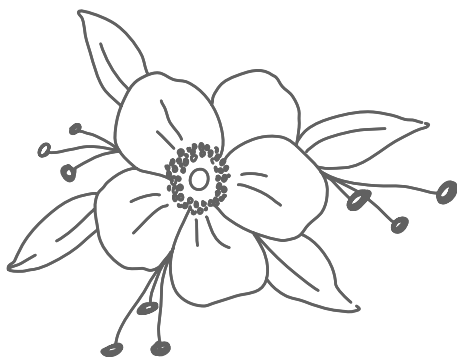
„Kam myslíš, že ho pošlou?“ zeptám se Madeleine, když ho nikde nenajdu.

„Nevím.“

„Byl vyřazený z programu. Má hemofilii,“ křikne jeden z chlapců vedle nás a odplivne si. „Kdybys ho nechala na pokoji, nikdy by se na to nepřišlo.“

„Neposlouchej ho,“ položí mi ruku na rameno Madeleine.

Zavrtím hlavou a sklopím oči k zemi. „Má pravdu.“

GAPIOLA 3

Nejen, že nás s Madeleine poslali společně na gymnázium, ale dokonce nám přidělili i stejný pokoj. Nám a dalším dvěma dívkám, což, jak se brzy ukázalo, zas taková výhra nebyla, protože jimi byly Ambra a Sofía. Vychovatelky zřejmě neměly špatné úmysly, když nás rozdělovaly do pokojů podle toho, odkud jsme do Vídně přijely. Jenže soužití s Ambrou bylo jednoduše nesnesitelné. Prvních pár týdnů se snažila být milá aspoň na Mad, ale když zjistila, že ji na svou stranu nezíská, začala nám oběma dělat schválnosti. Strkala nám do aktovek s učením mokré hadry, namáčela uniformy do bláta, a dokonce se neštítala ani toho, že nám kradla domácí úkoly. Především Madeleine si potom nestihla včas doplnit úlohy z matematiky, když na Ambřin podlý úskok přišla těsně před hodinou.

„Proč se za každou cenu snažíš, aby nás vyřadili z programu?“ zaječím na tu potvoru hned, jak se po vyučování vrátíme do společného pokoje. Měla jsem chuť to udělat už ve třídě, když se Mad rozplakala, protože odevzdávala profesorce sotva polovinu příkladů a ona

jí za to udělila už druhé napomenutí. Třetí znamenalo setkání s děkankou, která potom měla rozhodnout, jestli student smí v programu pokračovat, nebo bude vyřazen, případně, bude-li mít štěstí, zda ho přeřadí do nižší kasty.

„Nesnažím se, aby vyřadili VÁS, jen ji. Ty to časem zvládneš sama,“ zasměje se povýšeně a přeleşti si nehty o modrou vestičku uniformy.

„Ty mrcho!“ zařvu vztekle a skočím jí po vlasech. Když mezi prsty ucítím jeden z hladkých copánků, prudce jím trhnu. Ambra zaječí, až mi zalehne v uších. Chvatně ji pustím, a než se otevřou dveře pokoje, sedím v posteli na opačné straně místnosti a tvářím se zabraně do knihy na klíně. Guvernantka nás obě sjede přísným pohledem.

„Co je to tady?“

Ambra se po mě vztekle ohlédne, ale pak se zatváří jako andílek.

„Zdalo se mi, že tady proběhla myš,“ pronese sladce omluvným tónem a nevinně zamrká dlouhými černými řasami. Zavalitá, asi třicetiletá vychovatelka s brunátnou tváří, přísnými úzkými rty a hnědýma prasečíma očkama se ušklibne, dojde až k Ambře a rozhlédne se kolem sebe.

„Kde?“

Spolubydlící ukáže prstem k posteli, kde spává Sofia, která má v tuhle chvíli hodinu zpěvu s Madeleine. Já a Ambra jsme našťestí neprokázaly dostatečný talent, a tím pádem nám vznikl prostor pro samostudium na pokoji.

„Běžela pod postel,“ kníkne ustrašeně a schová pobavený úsměv pod ruce. Vychovatelka padne na všechny čtyři, vystrčí na nás objemný zadek a snaží se mohutné tělo nacpat pod postel, aby zahlédla neexistující myš. Možná Ambru nesnáším, ale v zesměšňování kohokoliv, a vychovatelek zvlášť, je rozhodně třída.

„Nic tady nevidím,“ zavřčí guvernantka s hlavou ještě pod postelí a už se souká zpátky, když Ambra hlasitě zavýskne a skočí jí na záda.

„Teď běžela přímo tady!“

Vychovatelka se rozplácne na podlaze obličejem k zemi a rozmrzele zafuní. V tu chvíli spolubydlící seskočí zpátky na zem a skloní se k její tváři, která je ještě napůl pod postelí.

